

[Předmětné myšlení a svět]

79/014 (791210-2)

Každý typ myšlení je vždycky také výrazem určitého celkového životního (tj. také duchovního, ale nejen duchovního) zaměření. Předmětné myšlení je v tom smyslu výrazem životního zaměření, které nedbá skutečnosti samotné, ale prosazuje se nezávisle na „pokynech bytí“, orientujíc se na své výtvoř, nota bene především mechanické nebo jinak násilné výtvoř - a tím vposledu samo na sebe. Životní zaměření člověka, který se orientuje pouze sám na sebe, prozrazuje soběstřednost, antropismus a antropomorfismus, subjektivismus, eo ipso nihilismus, vykořeněnost, nezakotvenost, v důsledku toho vnitřní nepevnost, vyvažovanou navenek umocněným násilnictvím atd. atd. Heidegger dobře odhaluje podstatu tohoto životního i myšlenkového zaměření, když v práci *Die Seinsfrage* píše: „Denn es gehört zum Wesen des Willens zur Macht, das Wirkliche, das er be-mächtigt, nicht in der Wirklichkeit erscheinen zu lassen, als welche er selber west.“* Člověk tohoto zaměření dělá z každé skutečnosti pouhou předmětnost a staví svůj svět z předmětů. Když to nakonec dělá tak intenzivně a s takovou pronikavou účinností, musí být výsledkem jeho aktivity svět de-naturovaný, zbavený své přirozenosti, zbavený veškeré niternosti, každé vnitřní stránky, svět, který je pouhým skladištěm věcí, jak říkal Masaryk, svět zbavený života a životu se odcizující, ba dokonce život ohrožující a ničící.

(10. 12. 79)

* 11. ledna 1979 (pozn. red.).